

Miljö- och energidepartementet

Rådets möte den 18 december 2017

Information om dagordningspunkt

Nummer:

3 b)

Rubrik:

Förslag till reviderat direktiv för förnybar energi

Vilken typ av behandling förväntas i rådet:

Antagande av allmän inriktning

Dokumentbeteckning:

Dokument inför TT(E) ännu ej tillgängligt

Tidigare dokument:

KOM (2016) 767

Faktapromemoria:

2016/17:FPM45

Datum för tidigare samråd med EU-nämnden:

Samråd den 24 februari 2017 inför politisk diskussion på TTE (energi) den 27 februari och information den 21 juni inför TTE (energi) den 26 juni.

Förslagets innehåll

Enligt förslaget ska medlemsstaterna gemensamt säkerställa att EU-målet om minst 27 % förnybar energi till 2030 uppnås. Medlemsstaternas nationella bidrag till 2030 får inte, enligt förslaget, vara lägre än respektive nationellt mål för 2020.

I syftet att uppnå detta föreslås ett antal åtgärder inom följande områden: stödsystem för förnybar elproduktion, ursprungsgarantier, tillträde till och drift av distributionsnät, egen produktion av el, förnybar energi för värme och kyla, förnybar energi i transportsektorn och hållbarhetskriterier för biobränslen. Se även FaktaPM 2016/17:FPM45.

Under förhandlingarna i Rådet har förslaget utvecklats i flera avseenden. Kommissionens förslag om att medlemsstaterna måste öppna sina stödsystem för förnybar el, för anläggningar i andra länder, har ändrats så att öppningen inte längre är obligatorisk. Förslaget om att medlemsstater ska utfärda ursprungsgarantier för all sorts förnybar energi har begränsats så att kravet bara gäller förnybar el och gas. Förslaget om att medlemsstaterna ska införa kvotpliktssystem för vissa typer av biodrivmedel har ersatts med en bestämmelse om att andelen förnybar energi i medlemsstaterna ska uppgå till 12 procent i transportsektorn och att andelen avancerade biodrivmedel ska uppgå till 3 procent. Medlemsstaterna har därmed fått större frihet vid utformandet av olika nationella styrmedel såsom kvotpliktssystem. Samtidigt har kommissionens ursprungliga förslag om att begränsa konventionella biodrivmedels bidrag vid beräkning av måluppfyllelse till 3,8 procent ändrats, så att upp till 7 procent får räknas med. Även förslagen till hållbarhetskriterier har justerats och bedöms nu vara i linje med den nationella skogslagstiftning Sverige redan tillämpar. Även förslagets krav på administrativa rutiner har justerats ned. Beträffande fjärrvärme har förslaget förbättrats så att det nu bättre överensstämmer med svensk lagstiftning.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen anser att Sverige bör stödja ordförandeskapets förslag till allmän inriktning. Regeringen välkomnar de ändringar som har gjorts under förhandlingarna i rådet gällande hållbarhetskriterier för bioenergi, öppning av stödsystem och mer flexibilitet i transportsektorn. Regeringen hade önskat se en högre ambitionsnivå inom transportsektorn, särskilt för avancerade biodrivmedel, och avser verka för detta vid rådsmötet.

Tidigare behandling i riksdagen

Överläggning med Näringsutskottet om ren energi-paketet den 24 januari 2017, samråd den 24 februari inför politisk diskussion i TTE (energi) den 27 februari, information den 21 juni inför TTE (energi) den 26 juni, information om förhandlingsläget i Näringsutskottet den 26 okt 2017.

Rättslig grund och beslutsförfarande

I Kommissionens förslag angavs som rättslig grund för förslaget artikel 194.2 i fördraget om europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget). Under förhandlingarna har artikel 194.1 lagts till. Direktivet antas enligt det ordinarie lagstiftningsförfarandet med medbestämmande för Europaparlamentet. För beslut i ministerrådet krävs kvalificerad majoritet.

Europaparlamentets inställning

Europaparlamentet har ännu inte tagit ställning, däremot har berörda utskott behandlat förslaget. Europaparlamentets utskott för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet (ENVI) har bland annat föreslagit förändringar avseende avancerade biodrivmedel och hållbarhetskriterier för biomassa.

Europaparlamentets utskott för industrifrågor, forskning och energi (ITRE) har bland annat föreslagit ett högre mål för förnybar energi till 2030 om minst 35 procent bindande på EU nivå, ett mål för förnybar energi i transportsektorn om 12 procent och obligatorisk öppning av stödsystem.

Remissinstansernas ståndpunkter

Miljö- och energidepartementet har inhämtat synpunkter från berörda aktörer bl a vid mötestillfällen den 10 februari och den 8 september 2017.

De synpunkter som har framförts gäller främst transport och hållbarhetskriterier för bioenergi. Många aktörer har framfört farhågor gällande risk för stor administrativ börda samt för att kommande direktiv

skulle kunna innebära ändringar i det reduktionspliktsystem som regeringen nyligen presenterat. Några aktörer framförde också att ambitionsnivån i direktivet var för låg. Vissa synpunkter kring förslagen rörande ursprungsgarantier framföres framför allt gällde det kritik mot förslaget om att inte få utfärda ursprungsgarantier för sådan el som fått stöd.

Gällande svenska regler och förslagets effekter på dessa

Det ursprungliga förslaget från Kommissionen har under förhandlingarna utvecklats på så sätt att medlemsstaterna fått större flexibilitet vid genomförandet på nationell nivå. Det innebär att förslagets effekter på gällande svenska regler har blivit mindre. Det kan dock fortfarande finnas behov av vissa anpassningar t ex gällande ursprungsgarantier (lagen (2010:601) om ursprungsgarantier för el) eller tillståndprocesser (miljöbalken).

Budgetära konsekvenser/konsekvensanalys

Förslagen kan medföra vissa budgetära konsekvenser genom att svenska myndigheter föreslås få förändrade uppgifter. Utgångspunkten är att Sverige ska ha en budgetrestriktiv linje och att eventuella kostnader, såväl nationella och inom EU, ska finansieras inom ram.

Övrigt